

Ю. В. Подмешальська,
к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя
Л. К. Феофанов,
к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя
П. О. Горбатова,
магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя

DOI: 10.32702/2306-6814.2019.3.50

РОЗРОБКА ПРОГРАМИ АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Yu. Podmeshalska,
Candidate of Economic Sciences, associate professor, associate professor of Zaporizhzhya State Engineering Academy,
Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Zaporizhzhya
L. Feofanov,
Candidate of Economic Sciences, associate professor, associate professor of Zaporizhzhya State Engineering Academy,
Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Zaporizhzhya
P. Horbatova,
master of Zaporizhzhya State Engineering Academy, Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Zaporizhzhya

DEVELOPMENT OF THE PROGRAM OF AUDIT OF OWN CAPITAL

Від якісного проведення аудиту власного капіталу, головною метою якого є висловлення незалежної думки про достовірність інформації про власний капіталу фінансовій звітності, залежать рішення користувачів фінансової звітності, серед яких є потенційні інвестори, кредиторів, інші користувачі, в яких зацікавлені суб'єкти господарювання. Для підвищення якості проведення аудиторської перевірки важливе значення мають використання практичних аспектів організації і методики проведення аудиту, до яких відносяться тест оцінки внутрішнього контролю власного капіталу, програма аудиту, робочі документи аудитора.

Сутність аудиту власного капіталу — отримання достатніх аудиторських доказів про достовірність, законність відображення господарських операцій пов'язаних з формуванням, використанням власного капіталу у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Мета аудиту власного капіталу — отримання достатньої впевненості у достовірності, повноти та неупередженості інформації бухгалтерського обліку та фінансової звітності інформації про власний капітал.

Для організації і визначення методики аудиту власного капіталу необхідно оцінити систему внутрішнього контролю обліку власного капіталу. Оцінка внутрішнього контролю обліку власного капіталу визначається за результатами анкетування, тестування або іншим способом. За результатами аналізу проведеного тестування, аудитор визначає оцінку організації бухгалтерського обліку — високу, середню, низьку. Відповідно до цієї оцінки визначає слабкі місця бухгалтерського обліку і більш ретельно планує аудиторські процедури перевірки, визначає аудиторський ризик і суттєвість аудиторської перевірки, складає Програму аудиту власного капіталу.

Пропонуємо Програму аудиту власного капіталу, яка складена за елементами власного капіталу. Аудит бухгалтерського обліку елементів власного капіталу охоплює перевірку достовірності інформації про власний капітал від перевірки інформації первинних документів до фінансової звітності

Виконання аудиторських процедур та результати фіксуються у робочих документах аудитора, які не мають стандартної форми, і складаються аудитором на свій розсуд. Пропонуємо зразки робочих документів відповідно до аудиторських процедур, які можуть бути використані аудиторами, працівниками підрозділів внутрішнього контролю у практичній діяльності за результатами дослідження розроблені та запропоновані для практичного використання тест внутрішнього контролю обліку власного капіталу, Програма аудиту власного капіталу, робочі документи. Запропоновані практичні аспекти аудиту власного капіталу забезпечують підтверджують якість проведення аудиту.

From the qualitative performance of the equity audit, the main purpose of which is to express an independent opinion about the reliability of information about equity in the financial statements, the decisions of users of financial statements, which include potential investors, lenders, and other users in which the business entities are concerned, depend on the decisions of users of the financial statements. To improve the quality of the audit, it is important to use the practical aspects of the organization and methods of conducting the audit, which include a test of assessment of internal control of equity capital, an audit program, working documents of the auditor.

The essence of the audit of equity is the receipt of sufficient audit evidence of the reliability, legality of the reflection of business operations associated with the formation, the use of equity in accounting and financial reporting.

The purpose of the audit of equity is to obtain sufficient confidence in the reliability, completeness and impartiality of the information of accounting and financial reporting of information about equity.

For the organization and definition of the methodology of the audit of equity, it is necessary to evaluate the system of internal control over the accounting of own capital. the assessment of internal control over the accounting of own capital is determined by the results of questionnaires, testing or other means. According to the results of the analysis of the conducted testing, the auditor determines the assessment of the organization of accounting — high, medium, low. In accordance with this assessment, identifies the weaknesses of accounting and more carefully plans auditing audit procedures, determines the audit risk and the significance of the audit, establishes the program of audit of equity capital.

We offer a program of equity audit, which is compiled according to the elements of equity capital. The accounting of equity items involves the verification of the accuracy of information about equity capital from the verification of information of primary documents to the financial statements

The performance of audit procedures and results are recorded in the auditor's working documents that do not have a standard form and are drawn up by the auditor at his own discretion. We offer samples of working documents in accordance with the audit procedures that can be used by auditors, employees of the internal control units in the practical activity. According to the results of the study, the internal control over own capital test, the equity audit program, and working documents have been developed and proposed for practical use. The proposed practical aspects of the audit of equity capital provide confirmation of the quality of the audit.

Ключові слова: аудит, власний капітал, статутний капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, робочі документи, програма аудиту.

Key words: audit, equity, authorized capital, capital in additional valuations, additional capital, reserve capital, working documents, audit program.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Власний капітал є одним із важливих показників, який використовується для оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання, саме тому інформація про власний капітал у фінансовій звітності повинна бути достовірною, повною, неупередженою та відповідати

якісним характеристикам підготовки фінансової звітності відповідно до НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності". Відповідно і для аудиторської перевірки власний капітал є важливим об'єктом аудиту. Від якісного проведення аудиту власного капіталу, головною метою якого є висловлення незалежної думки

про достовірність інформації про власний капітал у фінансовій звітності, залежать рішення користувачів фінансової звітності, серед яких є потенційні інвестори, кредитори, інші користувачі, в яких зацікавлені суб'єкти господарювання. Для підвищення якості проведення аудиторської перевірки важливе значення мають використання практичних аспектів організації і методики проведення аудиту, до яких відносяться тест оцінки внутрішнього контролю власного капіталу, програма аудиту, робочі документи аудитора.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання організації і методики аудиту власного капіталу розглядаються у наукових працях такими вчени-

ми: Бутинець Ф.Ф., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Шеремет А.Д., Редько А.П., Рудницький В.С. та іншими.

Автори розглядають концептуальні основи проведення аудиту, до яких відносять, завдання, об'єкти, джерела інформації. Розглядаються аудиторські процедури, які необхідно виконати аудитору, але без програми аудиту.

Недостатньо висвітлюються питання програми аудиту власного капіталу, та форми і зміст робочих документів. Більш детально розглядаються питання аудиту установчих документів.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — для підвищення якості аудиту власного капіталу та практичного використання розробити

Таблиця 1. Тест внутрішнього контролю обліку власного капіталу

№ з/п	Зміст питання	Варіанти відповіді		Інформація відсутня	Примітки
		Так	Ні		
1	2	3	4	5	6
1.	Чи дієва система внутрішнього контролю на вашому підприємстві?				
2.	Чи проводяться на вашому підприємстві перевірки бухгалтерського обліку власного капіталу службами внутрішнього контролю?				
3.	Чи проводиться обов'язковий аудит фінансової звітності вашого підприємства?				
4.	Чи виявлені порушення, помилки за результатами перевірок: – аудиторськими фірмами; – службою внутрішнього контролю; – іншими контролюючими органами?				
5.	Чи визначений на підприємстві перелік первинних документів з обліку власного капіталу?				
6.	Чи є графік документообігу?				
7.	Чи в достатньому обсязі у Наказі про облікову політику розкриті питання організації обліку власного капіталу?				
8.	Чи є в установчих документах підтвердження права власності юридичних та фізичних осіб на частку майна підприємства?				
9.	Чи вносилися зміни в установчі документи?				
10.	Чи змінювався розмір статутного капіталу?				
11.	Чи проводяться збори акціонерів?				
12.	Чи є протоколи зборів акціонерів?				
13.	Чи були здійснені внески засновників, учасників необоротними чи оборотними активами?				
14.	Чи зафіксована в установчих документах інформація про загальну вартість активів, які є внеском власників (учасників) до статутного капіталу?				
15.	Чи проводиться переоцінка необоротних активів?				
16.	Чи є кошториси на використання елементів капіталу?				
17.	Чи проводиться аналіз ефективності власного капіталу?				
18.	Чи своєчасно вносяться зміни до реєстру акціонерів?				
19.	Чи проводилося коригування зміни облікової політики, виправлення помилок інших змін у Звіті про власний капітал?				
20.	Чи збільшувалася кількість акцій існуючої номінальної вартості у поточному звітному періоді?				
21.	Чи збільшувалася номінальна вартість акцій у поточному звітному періоді?				
22.	Чи проводилося збільшення статутного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку?				
23.	Чи дотримується норма відрахування до резервного капіталу чинному законодавству?				
24.	Чи проводиться внутрішній контроль аналітичного та синтетичного обліку власного капіталу?				
25.	Чи використовуються додаткові субрахунки для обліку елементів власного капіталу?				
26.	Чи проводиться перевірка тотожності інформації даних Головної книги, Журналу, Відомості?				
27.	Чи проводиться аналіз тотожності облікової інформації у фінансовій звітності і облікових реєстрів?				
28.	Бухгалтер, який веде облік власного капіталу має фахову освіту?				
29.	Бухгалтерський облік власного капіталу ведеться: – автоматизовано; – ручним способом; – комбіновано?				

Таблиця 2. Програма аудиту власного капіталу

№ з/п	Перелік аудиторських процедур	Методичні прийоми аудиту	Аудиторські докази	Виконавець	Термін	Індекс РД
1	2	3	4	5	6	7
1. Аудит статутного капіталу						
1.1	Перевірка дати початку бухгалтерського обліку статутного капіталу	Нормативно-правова, зіставлення	Дата у виписці державного реєстру, дата у Журналі, відомості, Головні книзі			РД-1.1
1.2	Перевірка правильності відображення суми статутного капіталу в обліку	Нормативно-правова, зіставлення	Установчі документи, сальдо субрахунку 401 «Статутний капітал», номінальна вартість випущених акцій			РД-1.2
1.3	Перевірка своєчасності розрахунків за внесками до статутного капіталу	Нормативно-правова, документальна, порівняння	Установчі документи, Протокол засновників, виписка банку, Рахунки 46, 422, 67			РД-1.3
1.4	Перевірка статутного капіталу за елементами	Нормативно-правова, документальна, аналітична	Установчі документи, Виписки банків, накладні, акти			РД-1.4
1.5	Перевірка розподілу статутного капіталу на частки	Нормативно-правова, документальна	Установчі документи, аналітичний облік			РД-1.5
1.6	Перевірка правильності відображення в обліку порядку випуску акцій, та витрат, пов'язаних з їх випуском	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Установчі документи, первинні документи понесених витрат, рахунки обліку			РД-1.6
1.7	Перевірка відображення операцій, пов'язаних зі змінами статутного капіталу у синтетичного обліку статутного капіталу	Документальна, арифметична	Первинні документи, Журнал, відомість, Головна книга			РД-1.7
1.8	Перевірка правильності аналітичного обліку статутного капіталу	Документальна, арифметична	Протоколи зборів, сальдо рах.40, первинні документи за операціями з акціями			РД-1.8
1.9	Перевірка суми статутного капіталу на дату балансу	Нормативно-правова, зіставлення	Установчі документи, виписка державного реєстру, Баланс, рахунок 40			РД-1.9
2. Аудит капіталу у дооцінках						
2.1	Перевірка інформації Наказу про облікову політику про проведення переоцінки необоротних активів на відповідність чинному законодавству.	Нормативно-правова, документальна, арифметична	П(С)БО, Наказ про облікову політику, Наказ керівника,			РД-2.1
2.2	Перевірка правильності визначення дооцінки необоротних активів, фінансових інструментів, іншого капіталу у дооцінках та їх відображення на рахунках обліку	Документальна, арифметична	Довідки-розрахунки, рахунки обліку			РД-2.2
2.3	Перевірка правильності визначення уцінки необоротних активів, фінансових інструментів, іншого капіталу у дооцінках та їх відображення на рахунках обліку	Документальна, арифметична	Довідки-розрахунки, рахунки обліку			РД-2.3
2.4	Перевірка правильності відображення дооцінки та уцінки у складі капіталу у дооцінках, доходу, витрат	Документальна, арифметична	Довідки-розрахунки рахунки обліку			РД-2.4
2.5	Перевірка відображення інформації рахунка 41 «Капітал у дооцінках» у регістрах обліку і фінансовій звітності	Документальна, аналітична	Головна книга, Журнал, Відомість, Баланс, Звіт про власний капітал			РД-2.5
3. Аудит додаткового капіталу						
3.1	Перевірка правильності відображення в обліку емісійного доходу	Документальна, арифметична	Первинні документи, виписки банку, реєстри обліку			РД-3.1
3.2	Перевірка правильності відображення в обліку іншого вкладеного капіталу	Документальна, арифметична	Первинні документи, виписки банку, реєстри обліку			РД-3.2
3.3	Перевірка правильності визначення та відображення в обліку курсових різниць	Документальна, арифметична	Первинні документи, виписки банку, реєстри обліку			РД-3.3
3.4	Перевірка правильності відображення в обліку безоплатно отриманих необоротних активів	Документальна, арифметична	Договір, первинні документи, виписки банку, акти виконаних робі, наданих послуг, реєстри обліку			РД-3.4
3.5	Перевірка правильності відображення іншого додаткового капіталу	Документальна, арифметична	Первинні документи, виписки банку, реєстри обліку			РД-3.5
3.6	Перевірка відображення інформації рахунка 42 «Додатковий капітал» у регістрах обліку і фінансовій звітності	Документальна, арифметична	Первинні документи, виписки банку, реєстри обліку			РД-3.6
4. Аудит резервного капіталу						
4.1	Перевірка норми відрахувань до резервного капіталу відповідно установчих документів та чинного законодавства	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Протоколи зборів, установчі документи, нормативно-законодавчі документи			РД-4.1
4.2	Перевірка формування резервного капіталу відповідно до чинного законодавства	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Фінансова звітність, довідка-розрахунок			РД-4.2
4.3	Перевірка правильності використання резервного капіталу	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Протоколи зборів, первинні документи, реєстри обліку			РД-4.3
4.4	Перевірка правильності відображення резервного капіталу в обліку і фінансовій звітності	Документальна, аналітична	Головна книга, Баланс, Звіт про власний капітал			РД-4.4

№ з/п	Перелік аудиторських процедур	Методичні прийоми аудиту	Аудиторські докази	Виконавець	Термін	Індекс РД
1	2	3	4	5	6	7
5. Аудит неоплаченого капіталу						
5.1	Перевірка правильності і своєчасності погашення заборгованості засновників (учасників) за внесками до статутного капіталу	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Установчі документи, Довідки-розрахунки, виписки банку, накладні, акти			РД-5.1
5.2	Перевірка аналітичного обліку неоплаченого капіталу за видами розміщених неоплачених акцій	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Установчі документи, довідки, відомості			РД-5.2
5.3	Перевірка аналітичного обліку неоплаченого капіталу за кожним засновником (учасником)	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Установчі документи, довідки, відомості			РД-5.3
6. Аудит вилученого капіталу						
6.1	Перевірка фактичної собівартості акцій власної емісії	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Установчі документи, довідки, відомості			РД-6.1
6.2	Перевірка фактичної собівартості часток, викуплених в учасників	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Установчі документи, довідки, відомості			РД-6.2
6.3	Перевірка відображення в обліку іншого вилученого капіталу	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Установчі документи, довідки, відомості			РД-6.3
6.4	Перевірка інформації рахунка 45 «Вилучений капітал» та її відображення у фінансовій звітності	Документальна, арифметична	Установчі документи, довідки, відомості			РД-6.4
7. Аудит нерозподілених прибутків (непокрытих збитків)						
7.1	Перевірка правильності визначення нерозподіленого прибутку (непокрытого збитку)	Документальна, арифметична, аналітична	Фінансова звітність, первинні документи, розпорядчі документи, Головна книга			РД-7.1
7.2	Перевірка правильності розподілу чистого прибутку відповідно до установчих документів	Документальна, арифметична	Рішення зборів, установчі документи, первинні документи			РД-7.2
8.	Аналіз використання власного та ефективності його використання	Порівняння, аналітична	Баланс			РД-8.1
9.	Узагальнення результатів аудиту					
10.	Оформлення аудиторського звіту					

тест оцінки внутрішнього контролю власного капіталу, програму аудиту, робочі документи на виконання аудиторських процедур відповідно до програми аудиту.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Загальноприйнятої методики аудиту власного капіталу в Україні не існує. Методика аудиту власного капіталу залежить від мети і завдань аудиторської перевірки, які визначаються договором на проведення аудиту. Власний капітал може розглядатися як окремий об'єкт аудиту і як об'єкт аудиту фінансової звітності. Витрати матеріальні і трудові при цьому теж мають значення. Якщо аудит власного капіталу проводиться як окремий об'єкт аудиту, у аудитора є більше часу для якісного виконання аудиторських процедур і аудитор отримує достатню впевненість у достовірності інформації і бухгалтерського обліку і фінансової звітності. В іншому випадку у аудитора менше часу для перевірки, обмежена кількість аудиторських процедур, і такі процедури повинні бути обгрунтованими.

Сутність аудиту власного капіталу — отримання достатніх аудиторських доказів про достовірність, законність відображення господарських операцій пов'язаних з формуванням, використанням власного капіталу у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Мета аудиту власного капіталу — отримання достатньої впевненості у достовірності, повноти та неупередженості інформації бухгалтерського обліку та фінансової звітності інформації про власний капітал.

Відповідно до мети аудиторської перевірки визначаються завдання аудиту власного капіталу.

Основні завдання аудиту власного капіталу:

- аудит установчих документів;
- аудит аналітичного обліку за елементами власного капіталу;
- аудит синтетичного обліку за елементами власного капіталу;
- аудит інформації облікових реєстрів та її тотожність інформації аналітичного та синтетичного обліку;
- аудит достовірності інформації фінансової звітності та її тотожність обліковим реєстрам;
- аудит змін елементів власного капіталу;
- аналіз ефективності використання власного капіталу.

Об'єкти аудиту власного капіталу:

- елементи облікової політики;
- установчі документи;
- господарські операції, пов'язані з рухом власного капіталу;
- первинні документи господарських операцій;
- рахунки обліку власного капіталу, кореспондуючи рахунки обліку, облікові реєстри;
- фінансова звітність.

Джерела інформації для отримання аудиторських доказів:

- установчі документи;
- протоколи зборів;
- елементи облікової політики;

Таблиця 3. Форма робочого документа РД-1.3. Перевірка своєчасності розрахунків за внесками до статутного капіталу

П.І.Б	Дата	Сума внесків відповідно до установчих документів	Вид внеску (готівка, необоротні, оборотні активи, інші)	Фактично внесено	Первинний документ	Відхилення, його відображення в обліку Рахунок 425 «Інший додатковий капітал»
1	2	3	4	5	6	7 (3-5)

Таблиця 4. Форма робочого документа РД-1.5. Перевірка розподілу статутного капіталу на частки

Прізвище, ім'я, по батькові учасника, який володіє часткою	Відповідно до установчих документів		За даними аудитора		Відхилення (4-2)
	Розмір частки, грн	Відсоток у статутному капіталі	Розмір частки, грн	Відсоток у статутному капіталі	
1	2	3	4	5	6
Разом:					

Таблиця 5. Форма робочого документа РД-1.6. Перевірка правильності відображення в обліку порядку випуску акції та витрат, пов'язаних з їх випуском

Інформація відповідно до установчих документів				За даними аудиту				Відхилення (6-2)
Види акцій відповідно до установчих документів	Номинальна вартість акцій	Співвідношення акцій різних видів	К-сть акцій, що купуються засновниками	Види акцій відповідно до установчих документів	Номинальна вартість акцій	Співвідношення акцій різних видів	К-сть акцій, що купуються засновниками	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Таблиця 6. Форма робочого документа РД-1.6. Перевірка правильності відображення в обліку порядку випуску акції та витрат, пов'язаних з їх випуском

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Відхилення
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	
Відображено розмір статутного капіталу на дату державної реєстрації				46	401		
Відображено емісійний дохід від розміщення акцій за ціною вище номінальної вартості				46	421		
Відображення суми передплати за випущені акції				311	46		
Відображення витрат, понесених на випуск акцій				421	372, 685		

Таблиця 7. Форма робочого документа РД-2.4. Перевірка правильності відображення дооцінки та уцінки у складі капіталу у дооцінках, доходу, витрат

Дата переоцінки	Характер переоцінки (дооцінка, уцінка)	Сума переоцінки, грн	За даними обліку			За даними аудиту			Відхилення
			Капітал у дооцінках	Дохід	Витрати	Капітал у дооцінках	Дохід	Витрати	

- первинні документи;
- розпорядчі документи;
- кошториси на використання елементів власного капіталу;
- Головна книга, Журнал, Відомість;
- фінансова звітність.

Для організації і визначення методики аудиту власного капіталу необхідно оцінити систему внутрішнього контролю обліку власного капіталу. оцінка внутрішнього контролю обліку власного капіталу виз-

начається за результатами анкетування, тестування або іншим способом. На нашу думку, найбільш раціональним є використання тестів, тому пропонуємо тест внутрішнього контролю обліку власного капіталу, який охоплює і питання організації бухгалтерського обліку власного капіталу, і функціонування внутрішнього контролю та його ефективність, професійні та практичні навички працівників. Перелік питань запропонованого тесту носить універсальний характер, вважаючи той фактор, що не всі суб'єкти господарю-

Таблиця 8. Форма робочого документа РД-3.4. Перевірка правильності відображення в обліку безоплатно отриманих необоротних активів

Методика відображення операцій по безоплатному отриманню основних засобів	За даними обліку			За даними аудиту			Відхилення
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	
Оприбуткований безоплатно отриманий об'єкт основних засобів							
Отримані послуги на монтаж, наладку об'єкта основних засобів							
Включено до первісної вартості витрати на монтаж, наладку							
Введення в експлуатацію об'єкт основних засобів							
Відображення нарахованої амортизації							
Зменшення додаткового капіталу та визнаний дохід пропорційно сумі амортизації справедливої вартості об'єкта основних засобів							

Таблиця 9. Форма робочого документа РД-4.2. Перевірка формування резервного капіталу відповідно до чинного законодавства

Рік	Статутний капітал	Мінімальна сума резервного капіталу (15%)	Резервний капітал			Резервний капітал на дату звітності
			Чистий прибуток	Норма відрахувань	Сума поповнення резервного капіталу	
201X						
201X						
201X						
201X						
201X						

Таблиця 10. Форма робочого документа РД-4.4. Перевірка правильності відображення резервного капіталу в обліку і фінансовій звітності

Показник	За даними обліку			За даними аудиту			Відхилення
	Головна книга	Баланс	Звіт про власний капітал	Головна книга	Баланс	Звіт про власний капітал	
Залишок на початок року							
Залишок на кінець року							

Таблиця 11. Форма робочого документа РД-7.1. Перевірка правильності визначення нерозподіленого прибутку звітної періоду

Показник	За даними обліку	За даними аудиту	Відхилення (3-2)	Причина
1	2	3	4	5
Нерозподілений прибуток за попередній період				
Чистий прибуток поточного періоду				
Виплати власникам (дивіденди)				
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу				
Відрахування до резервного капіталу				
Нерозподілений прибуток звітної періоду				

Таблиця 12. Форма робочого документа РД-7.2. Перевірка правильності розподілу чистого прибутку відповідно до установчих документів

Показник	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення (3-2)
1	2	3	4
Відповідно до установчих документів прибуток може бути використаний на:			
– розподіл серед учасників			
– розвиток виробництва			
– створення і поповнення резервного капіталу			
– соціально компенсаційні виплати			
– інші виплати згідно з рішеннями зборів учасників			
Відповідно до інших розпорядчих документів використання прибутку:			
-			
Разом:			
Чистий прибуток			

вання мають підрозділи внутрішнього аудиту або внутрішнього контролю.

Якщо суб'єкт господарювання має відповідний підрозділ внутрішнього контролю, тоді перелік питань повинен бути доповнений питаннями для оцінки ефективності роботи такого підрозділу. Наприклад, чи є план перевірок, чи проводяться позапланові перевірки, чи вивчаються причини виявлених порушень, чи розробляються та впроваджуються заходи для уникнення подібних помилок, зловживань, чи проводиться аналіз документообігу, чи впроваджуються передові технології для ефективного контролю бухгалтерського обліку та інші питання (табл. 1).

За результатами аналізу проведеного тестування, аудитор визначає оцінку організації бухгалтерського обліку — високу, середню, низьку. Відповідно до цієї оцінки визначає слабкі місця бухгалтерського обліку і більш ретельно планує аудиторські процедури перевірки, визначає аудиторський ризик і суттєвість аудиторської перевірки, складає Програму аудиту власного капіталу.

Пропонуємо Програму аудиту власного капіталу, яка складена за елементами власного капіталу. Аудит бухгалтерського обліку елементів власного капіталу охоплює перевірку достовірності інформації про власний капітал від перевірки інформації первинних документів до фінансової звітності (табл. 2).

Виконання аудиторських процедур та результати фіксуються у робочих документах аудитора, які не мають стандартної форми, і складаються аудитором на свій розсуд. Пропонуємо зразки робочих документів відповідно до аудиторських процедур, які можуть бути використані аудиторами, працівниками підрозділів внутрішнього контролю у практичній діяльності (табл. 3—12).

ВИСНОВКИ

Отже, за результатами дослідження розроблено та запропоновано для практичного використання тест внутрішнього контролю обліку власного капіталу, Програму аудиту власного капіталу, робочі документи. Запропоновані практичні аспекти аудиту власного капіталу забезпечують підтверджують якість проведення аудиту.

Література:

1. Меліхова Т.О. Обґрунтування функцій внутрішнього та зовнішнього аудиту податків / Т.О. Меліхова // Наука й економіка: науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2 (18). — С. 116—120.
2. Меліхова Т.О. Вплив обліку оренди на рівень фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.В. Подмешальська // Культура народів Причорномор'я. — Симферополь, 2011. — № 217. — С. 61—63.
3. Подмешальська Ю.В. Оцінка якості обліку в аудиті / Ю.В. Подмешальська // Вісник Дніпропетровського університету. Серія "Економіка". — 2011. — Вип. 5 (4). — С. 265—270.
4. Подмешальська Ю.В. Проблеми впровадження інформаційних систем обліку на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — 2011. — Вип. 33. — С. 180—185.

5. Подмешальська Ю.В. Розробка проекту впровадження інформаційних та технологій обліку на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Економіка і управління. — Київ, 2012. — № 3 (55). — С. 85—90.

6. Подмешальська Ю.В. Удосконалення оцінки якості внутрішнього контролю на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Економічний вісник ЗДІА: збірник наукових праць. — Запоріжжя, 2012. — № 2. — С. 106—114.

7. Подмешальська Ю. В. Проблеми впровадження інформаційних систем обліку на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — 2011. — Вип. 33. — С. 180—185.

8. Подмешальська Ю.В. Внутрішній аудит як засіб удосконалення обліку та контролю дебіторської заборгованості [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська, Р.Ю. Варварін // Економіка та суспільство. — 2016. — № 7. — Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/161.pdf

9. Фефанова І.В. Удосконалення системи обліку на підприємстві з метою інформаційного забезпечення стратегічного аналізу [Електронний ресурс] / І.В. Фефанова, Л.К. Фефанов // Бізнес Інформ. — 2013. — № 11. — С. 119—123. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_11_20

References:

1. Melikhova, T.O. (2010), "Substantiation of functions of internal and external tax audit", *Nauka y ekonomika: naukovo-teoretychnyy zhurnal Khmelnytskoho ekonomichnoho universytetu*, vol. 2 (18), pp. 116—120.
  2. Melikhova, T.O. and Podmeshalska, Y.V. (2011), "Effect of rent accounting on the level of financial security of the enterprise", *Kul'tura narodov Prychornomor'ia*, vol. 217, pp. 61—63.
  3. Podmeshalska, Y.V. (2011), "Assessment of accounting quality in the audit", *Visnyk Dnipropetrovs'koho universytetu. Serii "Ekonomika"*, vol. 5 (4), pp. 265—270.
  4. Podmeshalska, Y. V. (2011), "Problems of introduction of information systems of accounting at the enterprise", *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy*, vol. 33, pp. 180—185.
  5. Podmeshalska Y.V. (2012), "Development of the implementation project of information and accounting technologies at the enterprise", *Ekonomika i upravlinnia*, vol. 3 (55), pp.85—90.
  6. Podmeshalska, Y.V. (2012), "Improving the assessment of the quality of internal control at the enterprise", *Ekonomichnyy visnyk ZDIA: zbirnyk naukovykh prats'*, vol. 2, pp.106—114.
  7. Podmeshalska, Y.V. and Varvarin, R.Yu. (2016), "Internal audit as a means of improving the accounting and control of accounts receivable", *Economics and Society*, vol.7, available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/161.pdf (Accessed 05 Jan 2019).
  8. Feofanova, I.V. and Feofanov, L.K. (2013), "Improvement of the Accounting System at an Enterprise with the Aim of Information Support of the Strategic Analysis", *Business Inform*, vol. 11, Ukraine, pp. 119—123.
- Стаття надійшла до редакції 10.01.2019 р.*